

151 מרכיבי האישיות של מנהלות פרויקטים

מיטל מדעי ויוכי בוגלה

1. המוטיבציה לפרויקט

הפרויקט עוסק במרכיבי אישיות של מנהלות פרויקטים ובניית קוים לדמותה של מנהלת פרויקט. לפרויקט זה מספר מטרות מוגדרות: א) לבדוק האם ישנם קוים משותפים בין נשים העוסקות בניהול פרויקטים ומתוך כך לבנות מודל של אישיותה של מנהלת פרויקט. ב) לברר האם יש קשר בין אישיותה של מנהלת הפרויקט לסוג הפרויקט אותו היא מנהלת. ג) לבדוק אם יש קשר בין תכונות מנהלת הפרויקט להצלחת הפרויקט.

לא ניתן להתעלם מהעובדה שבשנים האחרונות תפקיד הנשים בניהול פרויקטים הולך וגדל וכך גם השפעתן על חיי הפרויקט גדלה בהתאם. ממחקרים שקראנו ובדיקות שערכנו, גילינו שרוב המחקרים בתחום הניהול עסקו בעיקר בהבדלים שבין נשים לגברים ולא התמקדו בנשים המנהלות כנושא בפני עצמו. לפיכך זיהינו צורך לחקור את הניהול הנשי תוך השוואת מאפייני האישיות של מנהלת אחת מול אחרת.

2. סקירת ספרות

הספרות המחקרית המצביעה על כי מידת הצלחת הפרויקט תגדל ככל שתכונות אישיות של מנהל הפרויקט יתאימו יותר לסוג הפרויקט ומנהלים שונים ינהלו את הפרויקט טוב יותר כאשר יתאים יותר לתכונותיהם האישיות. סגנון מנהיגותו של מנהל הינו נושא כבד משקל ומייחסים לו חשיבות רבה. כיום נדרשים מנהלים להתאים עצמם ולעמוד בקצב המואץ של ההתפתחויות בעולם ולהגיב בהתאם על מנת להצליח במשימה זו. אין עוד להיות מנהל בנוסח של אתמול, על המנהלים להתאים עצמם למנהיגות של מחר ולהוביל. ארגונים רבים הבינו את תרומתו הרבה של המנהל להצלחת הפרויקט ולכן משקיעים מאמצים רבים בגיוס מנהלים, פיתוחם, הכשרתם ומתן דגש רב למיומנויות בין אישיות ויחסי אנוש. ממחקרים רבים שקראנו עלה כי שילוב הדפוס הסמכותי המכוון למשימות, לבין דפוס התנהגותי אכפתי המכוון לרווחת העובדים והלקוחות נחשב לאפקטיבי ביותר זאת בשל מוכבותן של משימות הנהגה וניהול של פרויקט. תכונות אלו נמצאו כמאפיינים של סגנון ניהול נשי.

3. מתודולוגיה

כדי להשיג את מטרות הפרויקט - הערכנו שאלון שהופץ בקרב 90 מנהלות פרויקטים בישראל בעלות שנות ותק ורמות השכלה שונות. השאלון הורכב ממספר חלקים המתייחסים למשתנים הנבדקים במחקר כגון: סגנונות הניהול, הצלחת הפרויקט ותכונות אישיות. השאלון התבסס על שאלונים קודמים וספרות מחקרית. ניתוח הנתונים שיאספו יתבצע באמצעות כלים סטטיסטיים בעזרת SPSS.

4. ממצאים

לאחר ניתוח השאלונים עד כה, המסקנות שנתקבלו הן:

- **ברמה גבוהה** מנהלות הפרויקטים מעידות על עצמן כמחויבות, בעלות יוזמה, עצמאיות, מעורבות, מתמידות, אוהבות לנהל, ריאליסטיות, אנרגטיות ובעלות בטחון עצמי. **ברמה בינונית** מנהלות הפרויקטים מעידות על עצמן כאוהבות אתגר, אופטימיות, יצירתיות ונוטלות סיכונים. **ברמה נמוכה** מנהלות הפרויקטים מעידות על עצמן כנוטות לחלומות ומורדות בסמכות. מנהלות הפרויקטים מאופיינות כטיפוסים לחוצים, כפתוחות ומוכנות להתנסויות.
- **סגנון התקשורת** - התכונה הבולטת היא תכונת הבטחון וכי קל למנהלות לתקשר עם האחרים. לעומת זאת, תכונת ההימנעות והחרדה נמצאו ברמה נמוכה.
- **אופי הפרויקט: מימד החדשנות** - 48.9% מהפרויקטים היו שיפור קטן של מוצר, 40% היו דור חדש של מוצרים ו- 11.1% היו חידוש קיצוני. **מימד המורכבות** - 44.4% מהפרויקטים היו ברמת מורכבות של מכלול, 41.1% היו ברמת מורכבות של מערכת ו- 14.4% היו ברמת מורכבות של מערך. **מימד אי הודאות** - 43.3% מהפרויקטים היו ברמת אי ודאות נמוכה, 23.3% ברמת אי ודאות בינונית, 27.8% ברמת אי ודאות גבוהה ו- 5.6% ברמת אי ודאות גבוהה מאוד. **מימד הקצב** - 45.6% מהפרויקטים היו בקצב רגיל, 31.1% היו בקצב מהיר/תחרותי, 21.1% היו בקצב קריטי ו- 2.2% היו בקצב בזק.
- **הצלחת הפרויקט: יעילות הפרויקט** נמדדה בממוצע כבינונית, השפעה על הלקוח נמדדה בממוצע כגבוהה, הכנה לעתיד נמדדה בממוצע כנמוכה, עסקים והצלחה ישירה נמדדה בממוצע כבינונית, השפעה על הצוות נמדדה בממוצע כבינונית ותרומה לחברה נמדדה בממוצע כנמוכה. ההצלחה הכללית של הפרויקט בממוצע נמדדה כבינונית.

5. סיכום

לפרויקט זה יש תרומה בהיבט המחקרי- מענה על חוסר במחקרים העוסקים בהשוואה בין מנהלות פרויקטים ותכונותיהן האישיות, תוך התייחסות למידת ההצלחה של הפרויקט. תרומה נוספת היא בהיבט הארגוני- אנו מקוות שהמחקר יסייע למחלקות המגייסות כוח אדם בשיבוץ המנהלים המתאימים לפרויקטים השונים בארגונים.